

Vznik, obsah, změna a zánik závazků

1/ Základní pojmy (§ 1721, 1722)

- **závazek:** právní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, jehož obsahem je povinnost splnit dluh vůči věřiteli a této povinnosti odpovídá právo věřitele takové plnění po dlužníkovi požadovat.
- **dluh:** povinnost dlužníka k plnění ve vztahu k věřiteli (něco dát, konat, něčeho se zdržet či naopak něco strpět); dluh může být jak peněžitý, tak nepeněžitý.
- **pohledávka:** právo věřitele požadovat po dlužníkovi plnění.

2/ Vznik závazků

Závazky vznikají nejčastěji na základě 2 právních důvodů – a) právní jednání (§ 1723 odst. 1), b) protiprávních jednání (§ 1723 odst. 1).

3/ Smlouvy

- a) **Uzavírání smluv** - § 1725, 1731, 1732 odst. 1, 1734, 1735, 1740, 1745
- b) **Obsah smlouvy** - § 1746, 1751 odst. 1 a 2, 1752 odst. 1
- c) **Forma smlouvy** - § 559, 560
- d) **Zvláštní způsoby uzavírání smluv** – dražba (§ 1771), veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku (§ 1772, 1777, 1779), veřejná nabídka (§ 1780, 1782) (*pozn. postačí základní znalost – být schopni vyjmenovat zvláštní způsoby uzavírání smluv a každý z nich stručně popsat*)

4/ Obsah závazků

Obsahem závazku je povinnost dlužníka něco dát, něco konat, něčeho se zdržet, nebo něco strpět (= dluh) a tomu odpovídající právo věřitele takové plnění požadovat (= pohledávka) (§ 1789)

Závazek lze **měnit je dohodou stran**, ledaže zákon stanoví něco jiného (§ 1790).

5/ Změna závazků

Postoupení pohledávky (§ 1879, 1882, 1885). Převzetí dluhu (§ 1888, 1892). Novace (§ 1902). Narovnání (§ 1903).

6/ Zajištění a utvrzení závazků

Ručení (§ 2018 odst. 1, 2020, 2021, 2026 2027). **Zástavní právo (jakožto věcný způsob zajištění)** (§ 1309 odst. 1, 1312, 1316, 1317, 1319, 1310, 1343, 1359, 1376, 1377). Smluvní pokuta (§ 2048, 2050, 2052). **Uznání dluhu** (§ 2053, 639).

7/ Zánik závazků

Splnění (§ 1926, 1955, 1958). **Dohoda o zániku závazku** (§ 1981). **Následná nemožnost plnění** (§ 2006). **Výpověď** (§ 1998, 1999). **Odstoupení** (§ 2001, 2002). **Započtení** (§ 1982). **Splynutí** (§ 1993). **Prominutí dluhu** (§ 1995).

Prameny:

PLECITÝ, Vladimír, SALAČ, Josef, BAJURA, Jan. a kol. *Úvod do studia občanského práva*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 408 s. ISBN 978-80-7552-703-5.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Poznámka: V případě odkazů na konkrétní ustanovení zákona, je tímto zákonem míněn občanský zákoník.